

Beleidskompasformulier voor internetconsultatie

Titel:

(Vul hier de publicatietitel van de internetconsultatie in)

Ontwerpbesluit gelijke aanpassingen met spreiden bij de solidaire premieregeling

∞ Wie zijn belanghebbenden en waarom?

[Toelichting](#)

Hulpvragen

- Wie zijn direct of indirect belanghebbenden bij het betreffende vraagstuk?

Belanghebbenden zijn pensioenuitvoerders, werknemers en pensioengerechtigden met een solidaire premieregeling met gelijke aanpassingen met spreiden, en sociale partners/werkgevers. De Nederlandsche Bank (DNB) en Autoriteit Financiële Markten (AFM) zijn belanghebbenden in verband met hun toezichtstaken.

- Wie beschikken er over relevante kennis over en ervaring met het vraagstuk?

Pensioenuitvoerders, experts uit de pensioensector zoals consultants, DNB en AFM zijn reeds bekend met dit vraagstuk, omdat de wens om gelijke aanpassingen met spreiden te realiseren ook tijdens de behandeling van de Wet toekomst pensioenen al bekend was door een ingediend en aangenomen amendement.

- Op welke wijze zijn belanghebbenden tot nu toe in de verschillende fasen van het beleidstraject betrokken?

Voordat het Ontwerpbesluit en de toelichting naar de MR gereed was, is door het ministerie van Sociale Zaken en Werkgelegenheid uitgebreid gesproken met experts uit de pensioensector, DNB en AFM over uitvoerbare kaders. Ook zijn de Eerste en Tweede Kamer schriftelijk geïnformeerd over de uitgangspunten.

1. Wat is het probleem?

[Toelichting](#)

Hulpvragen

- a) Wat is het probleem?

Tijdens de wetsbehandeling van de Wet toekomst pensioenen eind 2022 in de Tweede Kamer is een amendement aangenomen waarmee werd geregeld dat de ingegane pensioenen met procentueel gelijke aanpassingen kunnen worden verhoogd of verlaagd, in combinatie met het in de tijd spreiden van financiële resultaten. In het najaar van 2023 bleek dat het amendement zonder nadere kaders onvoldoende duidelijkheid geeft over de voorwaarden waaraan een uitkeringsfase met gelijke aanpassingen met spreiden moet voldoen in de uitvoering van een solidaire premieregeling.

b) Wat zijn de oorzaken van het probleem?

Oorzaak is dat het amendement wat gelijke aanpassingen met spreiden wil realiseren voor onder andere de solidaire premieregeling, zonder nadere kaders onvoldoende duidelijkheid geeft over de voorwaarden waaraan een uitkeringsfase met gelijke aanpassingen met spreiden moet voldoen in de uitvoering van een solidaire premieregeling.

c) Wat is de omvang van het probleem?

Dit probleem geldt voor pensioenuitvoerders die als voornemen hebben om gelijke aanpassingen met spreiden in de solidaire premieregeling te realiseren en dit vervolgens in de administratiesystemen moeten implementeren.

d) Wat is het huidige beleid en wat heeft de evaluatie opgeleverd?

Het huidig beleid is dat gelijke aanpassingen met spreiden mogelijk is binnen de solidaire premieregeling. Spreiden van financiële schokken in de uitkeringsfase was initieel bij de wetsbehandeling van de Wet toekomst pensioenen al onderdeel van de wet. Gelijke aanpassingen is via een aangenomen amendement ook beleid geworden. Omdat gelijke aanpassingen met spreiden pas via een aangenomen amendement onderdeel is geworden van het beleid, is er geen sprake geweest van een evaluatie.

e) Wat gebeurt er als de overheid niets doet (Nuloptie)? Wat rechtvaardigt overheidsinterventie?

In dat geval blijft er in de sector onduidelijkheid over binnen welke kaders gelijke aanpassingen met spreiden in de solidaire premieregeling kan worden uitgevoerd. Het gevolg hiervan is dat er onduidelijkheid blijft over of de pensioenregeling voldoet aan de kaders en bemoeilijkt dit de uitvoering van de toezichtstaken.

2. Wat is het beoogde doel?

[Toelichting](#)

Hulpvragen

a) Wat zijn de beleidsdoelen?

Het doel van dit besluit is het uitvoeringstechnisch mogelijk maken dat uitvoerders in de solidaire premieregeling, net als in de flexibele premieregeling, collectief kunnen spreiden en gelijke aanpassingen kunnen realiseren in de uitkeringsfase.

Het besluit heeft ook als doel om (gewezen) deelnemers voor te bereiden op hun pensioenuitkering en (gewezen) deelnemers en pensioengerechtigden te informeren over hun (verwacht) pensioen, inzicht te geven wat gelijke aanpassingen met spreiden inhoudt en wat de gevolgen daarvan zijn op de uitkering.

b) Aan welke [duurzame ontwikkelingsdoelen \(sustainable development goals, SDG's\)](#) en [brede welvaartsuitkomsten](#) dragen de doelen bij?

Met dit Ontwerpbesluit wordt niet bijgedragen aan een van de ontwikkelingsdoelen. Wel komt er met dit Ontwerpbesluit meer duidelijkheid over de keuzes bij de vormgeving van de solidaire premiereregeling. Dit Ontwerpbesluit draagt daarmee bij aan de overgang naar het nieuwe pensioenstelsel.

3. Wat zijn opties om het doel te realiseren?

[Toelichting](#)

Hulpvragen

- a) Wat zijn kansrijke aangrijpingspunten om het doel te realiseren?

Bij het opstellen van dit Ontwerpbesluit is het amendement van lid Palland dat eind 2022 is aangenomen tijdens de wetsbehandeling van de Wet toekomst pensioenen als aangrijpingspunt gebruikt. Hiermee is gelijke aanpassingen met spreiden in de solidaire premiereregeling beleid geworden.

- b) Wat zijn, gegeven de aangrijpingspunten, kansrijke beleidsopties?

Niet van toepassing in context van de nadere uitwerking van gelijke aanpassingen met spreiden wat reeds beleid is.

- c) Wat is de [beleidstheorie \(doelenboom\)](#) per kansrijke beleidsoptie?

Niet van toepassing in context van de nadere uitwerking van gelijke aanpassingen met spreiden wat reeds beleid is.

4. Wat zijn de gevolgen van de opties?

[Toelichting](#)

Hulpvragen

- a) Wat zijn de verwachte gevolgen per beleidsoptie?

De gevolgen voor mens, maatschappij en milieu van het Ontwerpbesluit gelijke aanpassingen met spreiden bij de solidaire premiereregeling zijn als volgt. Een gelijke aanpassing is mogelijk voor alle pensioengerechtigden binnen een solidaire premiereregeling. De pensioenuitkering of -aanspraak van iedere pensioengerechtigde wordt met hetzelfde percentage aangepast. Dit was destijds ook de intentie van het amendement van lid Palland dat eind 2022 is aangenomen tijdens de wetsbehandeling van de Wet toekomst pensioenen. Hiermee is het mogelijk maken van gelijke aanpassingen met spreiden in de solidaire premiereregeling geen nieuw beleid. Er worden geen gevolgen voorzien voor maatschappij en milieu.

- b) Welke [verplichte toetsen](#) zijn van toepassing en wat zijn daarvan de uitkomsten (voor zover bekend)?

Er zijn verschillende toetsen verplicht voor het Besluit. Er wordt een toezichttoets bij de AFM, een toezichttoets bij DNB en een regeldruktoets bij de ATR gevraagd.

5. Wat is de voorkeursoptie?

[Toelichting](#)

Hulpvragen

a) Wat is het voorstel?

In het Ontwerpbesluit worden de kaders gesteld aan gelijke aanpassingen met spreiden bij de solidaire premieregeling. Navolgend een korte samenvatting van het Ontwerpbesluit:

- 1) In het nieuwe pensioenstelsel kan worden gekozen tussen de solidaire en flexibele premieregeling. Dit Ontwerpbesluit ziet enkel op de solidaire premieregeling. Met dit Besluit kan gelijke aanpassingen met spreiden in de solidaire premieregeling worden gerealiseerd, waarmee uitvoerders het amendement van het lid Palland kunnen uitvoeren. Gelijke aanpassingen met spreiden is geen verplichting om op te nemen in de solidaire premieregeling.
- 2) In het Besluit wordt geregeld dat het voor de pensioenuitkering bestemde vermogen van een pensioengerechtigde uit twee delen bestaat, te weten een deel waaruit de pensioenuitkering wordt gefinancierd ('het uitkeringsvermogen') en een deel waarin de nog niet in de pensioenuitkering verwerkte financiële resultaten zijn verwerkt ('het spreidingsvermogen').
- 3) De hoogte van de variabele uitkering wordt vastgesteld op basis van het uitkeringsvermogen en het projectierendement. Voor het projectierendement wordt ten hoogste uitgegaan van de risicovrije rente.
- 4) Behaalde financiële resultaten moeten op basis van de gehanteerde spreidingsmethodiek (binnen 10 jaar) en onvoorwaardelijk en volledig worden verwerkt in het voor de pensioenuitkering bestemde vermogen (uitkeringsvermogen en spreidingsvermogen) en de pensioenuitkeringen en -aanspraken van de pensioengerechtigden. De spreidingsmethodiek houdt de set aan regels in die de pensioenuitvoerder hanteert bij gelijke aanpassingen met spreiden bij de solidaire premieregeling.
- 5) Er bestaan twee manieren om het spreidingsvermogen bij te schrijven aan het uitkeringsvermogen en daarmee in de uitkering: in gelijke stappen (lineair, dakpansgewijs) of in afnemende mate (asymptotisch, geheugenloos).
- 6) In het Besluit wordt vastgelegd hoe de pensioenuitkering kan worden bepaald bij gelijke aanpassingen met spreiden en hoe het voor de pensioenuitkering bestemd vermogen bij pensioeningang wordt verdeeld in een uitkeringsvermogen en spreidingsvermogen.
- 7) Gelijke aanpassing met spreiden heeft gevolgen voor de uitkering, zowel bij pensioeningang als daarna. Om (gewezen) deelnemers en pensioengerechtigden zo goed mogelijk hierover te informeren, is in het Besluit invulling gegeven aan hoe hierover moet worden geïnformeerd.

b) Hoe houdt het voorstel rekening met:

- [doeltreffendheid](#) en [doelmatigheid](#);
- uitvoerbaarheid voor alle relevante partijen (inclusief [doenvermogen](#), [regeldruk](#) en [handhaving](#));

- brede maatschappelijke impact?

Het Ontwerpbesluit gelijke aanpassingen met spreiden bij de solidaire premiereregeling draagt bij aan het uitvoeren van het amendement van het lid Palland dat tijdens de behandeling van de Wet toekomst pensioenen is aangenomen. Er wordt daarmee rekening gehouden met de doeltreffendheid en doelmatigheid in de context van dit amendement. Daarnaast ziet dit Besluit ook op persoonlijke en concrete informatieverstrekking aan (gewezen) deelnemers en pensioengerechtigden, waarmee (gewezen) deelnemers worden voorbereid op hun pensioenuitkering en (gewezen) deelnemers en pensioengerechtigden worden geïnformeerd over hun (verwacht) pensioen en inzicht krijgen in wat gelijke aanpassingen met spreiden inhoudt en wat de gevolgen daarvan zijn op de uitkering.

Uitvoerders hebben, via het amendement van het lid Palland, aangegeven dat ze collectief spreiden in combinatie met gelijke aanpassingen beter uitvoerbaar vinden in de solidaire premiereregeling. Dit besluit biedt een nadere uitwerking om dit ook toe te passen, waarbij ook aanvullingen worden gedaan op de reeds bestaande reguliere informatieverplichtingen uit de Pensioenwet en de Wet verplichte beroepspensioenregeling. Er worden met dit besluit voor burgers, bedrijven en de overheid geen regeldrukkosten verwacht, anders dan zogenoemde kennisname kosten.

- c) Wat zijn de risico's en onzekerheden van dit voorstel?

Dit is niet van toepassing in de context van het Ontwerpbesluit gelijke aanpassingen met spreiden bij de solidaire premiereregeling. Het gaat hier om regelgeving waar pensioenuitvoerders gebruik van kunnen maken. Dit is niet verplicht. Bovendien draagt het Ontwerpbesluit bij aan het uitvoeren van het amendement van het lid Palland dat tijdens de behandeling van de Wet toekomst pensioenen is aangenomen.

- d) Hoe ziet de voorgenomen [monitoring en evaluatie](#) eruit?

Dit is niet voorzien.